

▲ Vývěr Výškovického pramene v květnu 2015. Foto Jiří Milota.

▶ Práce při hledání a vyčištění „ztraceného“ pramene. Foto Jaromír Bartoš.

Výškovický pramen

Jiří Milota, Jenišov

Minerální pramen u Výškovic se špatně hledá. Vývěrá v místě dosti atypickém pro výskyt minerálek, v prudkém, zaříznutém údolíčku bezejmenného potůčku přitékajícího zleva do Kosího potoka v místě zvaném Buchtál. Pramen je ve smrkovém lese, asi 500 m severovýchodně od soutoku, pouze 0,5 m od koryta levé větve potůčku.

Pramen byl naposledy pozorován a analyzován v 60. letech, kdy jej M. Dovolil popisoval jako pramen nepatrné vydatnosti jímaný v dutém kmeni s teplotou 10 °C a obsahem CO₂ ve výši 2 190 mg/l. Od té doby byl marně hledán. V roce 1990 jsme v místě při potoce lokalizovali slabý výron kyselky, který jsme bez nářadí jen mírně prohloubili a ohradili kameny. Po usazení jsme jej ohodnotili jako dobrou, proplněnou a osvěžující minerálku. V červnu 1990 jsme při vycházce organizované CHKO Slavkovský les jíмку pramene s pomocí rýče obnovili a naměřili 1 814 mg CO₂/l.

S odstupem času jsme pramen několikrát neúspěšně hledali. Až v dubnu 2015 se mi podařilo nalézt zbarvené místo odpovídající snímkům

z roku 1990. Dne 19. 4. 2015 jsme zahájili práce na znovuoobnovení Výškovického pramene. Skupina ve složení J. Bartoš, M. Beneš, J. Frouz, J. Horáček, I. Kožíšek, J. Milota a M. Vojtěch provedla částečné odklonění toku potůčku mimo místo vývěru, které bylo rozšířeno a vyhloubeno. Sice jsme neměli nijak optimistický pocit, že jsme kopali na správném místě, ale při kontrole místa po třech týdnech jsem v usazené, čiré jímcce s občasným probubláváním naměřil 2 248 mg CO₂/l, což nás utvrzuje, že se opravdu jedná o vývěr Výškovického pramene (například známá Chotěnovská kyselka má srovnatelný obsah CO₂ ve výši 2 300 mg/l).

Teď nám zbývá už jen narazit na dutý kmen, v němž byl pramen dle Dovolila jímán. Pravděpodobně bude za těch více než 50 let zasutý hlouběji pod vrstvou naplavené zeminy v místě vývěru a pokračování prací bude vyžadovat větší přesun hmot bez možnosti využít stavební techniky.

Přesto se nevzdáme, budeme pátrat dál a pramen ještě lépe upravíme. ■

